

Nr 47.

Ankom till Riksdagens kansli den 21 april 1911 kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen
angående anslag för undersökningen af svenska ortnamn.
(2:a A.)*

I en den 10 februari 1911 aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition, nr 143, har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att dels till arvode åt ortnamnskommitténs sekreterare under de tre sista kvartalen af år 1911 och under år 1912 på extra stat för sistnämnda år bevilja ett anslag af 7,000 kronor, dels ock för utförande i enlighet med af Kungl. Maj:t fastställd plan af undersökningar rörande ortnamn inom Värmlands län bevilja ett anslag af 10,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 5,000 kronor, dock under villkor att af landsting, korporationer eller enskilda för samma ändamål tillskjutes ett belopp af minst 10,000 kronor.

Till den utredning i föreliggande ärende, som finnes intagen i det åberopade statsrådsprotokollet, tillåter sig utskottet att hänvisa.

Enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, har det arbete med undersökningar af ortnamn inom Älfsborgs och Örebro län, hvartill Riksdagen vid olika tillfällen, senast år 1910, anvisat medel, numera fortskridit så långt, att tiden anses vara inne för påbörjande af sådana undersökningar inom ännu ett län, därvid Värmlands län särskildt kommit i fråga på den grund att, för upptagande af dessa undersökningar, af enskilda, för saken intresserade personer redan till ortnamnskommittén öfverlämnats eller genom teckning å utsända listor utlofvats ett belopp af tillhoppa om-

Utskottets
yttrande.

kring 6,000 kronor. Då det antages att ytterligare 4,000 kronor skola kunna inom länet för ändamålet anskaffas samt hela den ifrågasatta undersökningen efter en del förenklade arbetsmetoder, som af kommittén äro afsedda att vid undersökningen tillämpas, beräknas draga en kostnad af 30,000 kronor, skulle alltså det af statsmedel erforderliga beloppet utgöra 20,000 kronor. Emellertid har det ansetts, att för beredande af möjlighet för kommitténs sekreterare att odeladt ägna sig åt ortnamnsarbetet, icke allenast i hvad det samma afser Värmlands län utan äfven beträffande afslutandet af undersökningarne inom Älfsborgs och Örebro län, åt honom borde anvisas ett fast årsarfvode af 4,000 kronor och skulle, därest sådant arfvode beviljas, för undersökningarne särskildt inom Värmlands län, utöfver nämnda arfvode, af statsmedel erfordras allenast 10,000 kronor.

Såsom utskottet vid 1910 års Riksdag hade anledning uttala, finner utskottet ifrågavarande undersökningar förtjänta af intresse både ur vetenskaplig och praktisk synpunkt. Då utskottet i allt fall vid upprepade tillfällen gifvit uttryck åt vissa betänkligheter mot beviljandet af för ändamålet äskade anslag, har detta uteslutande haft sin grund i farhågor, att arbetsplanen för undersökningarne varit så vidlyftigt anlagd, att undersökningarnes fullständiga genomförande efter denna plan skulle draga allt för stora kostnader. Enligt hvad som inhämtas af statsrådsprotokollet, är emellertid denna plan numera ej oväsentligt förenklad, och har utskottet vid sådant förhållande icke velat motsätta sig undersökningarnes utsträckande, såsom föreslagits, till Värmlands län, liksom utskottet icke funnit anledning till anmärkning mot den för dessa undersökningar beräknade kostnaden 30,000 kronor. Beträffande förslaget att bereda kommitténs sekreterare ett årsarfvode af 4,000 kronor, har utskottet icke kunnat för sig fördölja, att en dylik åtgärd skulle kunna betraktas såsom ett första steg till inrättande af en ny statstjänst för ifrågavarande ändamål. Ehuru utskottet ingalunda vill medverka till en dylik anordning, har utskottet, då å andra sidan icke kan förnekas möjligheten af att genom den föreslagna anordningen vissa fördelar såväl för själfva undersökningsarbetet som ock ur besparingssynpunkt stå att vinna, icke velat motsätta sig, att det för de tre sista kvartalen af innevarande år samt hela år 1912 för ändamålet beräknade beloppet 7,000 kronor nu beviljas, och detta så mycket mindre som berörda belopp jämte det anslag å 10,000 kronor, som därutöfver för arbetet äskas, faller inom den summa af 20,000 kronor, som enligt hvad ofvan antydts beräknats bära af statsmedel för ändamålet utgå och mot hvilken utskottet icke har någon erinran att göra. Utskottet vill emellertid hafva uttryckligen angifvit, att utskottet genom tillstyrkande af nämnda arfvodesbelopp, 7,000 kronor, icke för sin del

godkänt jämväl för framtiden anordningen med en med fast årsarfvode aflönad sekreterare. Under uttalande slutligen af sin förväntan, att det ifrågavarande undersökningsarbetet icke må komma att för statsverket draga högre kostnad än den nu beräknade, eller 20,000 kronor, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må

a) till arfvode åt ortnamnskommitténs sekreterare under de tre sista kvartalen af år 1911 och under år 1912 på extra stat för sistnämnda år bevilja ett anslag af 7,000 kronor,

b) för utförande i enlighet med af Kungl. Maj:t fastställd plan af undersökningar rörande ortnamn inom Värmlands län bevilja att anslag af 10,000 kronor och däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 5,000 kronor, dock under villkor att af landsting, korporationer eller enskilda för samma ändamål tillskjutes ett belopp af minst 10,000 kronor.

Stockholm den 21 april 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
